

Nødhjælpsfolk hylder modtageren af fredspris: »Han kom nærmest ud af den blå luft og gjorde ting, ingen havde set komme«

Politiken

Af Kirsten Nilsson

11.10.2019

En friere presse, en massiv indsats for ligestilling, og en fredsftale med ærkefejenden. Modtageren af Nobels fredspris har opnået ting, få troede var muligt, forklarer Folkekirkens Nødhjælps landechef i Etiopien.

Han har løsladt politiske fanger, fremmet ligestilling og slået ned på korruption. På kun halvandet år har den etiopiske premierminister, Abiy Ahmed, opnået ting, som få troede var muligt.

Det fortæller Folkekirkens Nødhjælps landechef i Etiopien, Cecilie Winther, på dagen, hvor Abiy Ahmed - eller »doktor Abiy« som han bliver kaldt i landet - har modtaget en af de fineste priser: Nobels fredspris.

»Jeg synes, at det er fantastisk og velfortjent«, siger hun fra sit kontor i hovedstaden Addis Ababa, hvor det er i slutningen af regntiden, 12 grader og gråt. Cecilie Winther har været i Etiopien i over tre år og har derfor på nærmeste hold fulgt den politiske udvikling, siden Abiy Ahmed blev premierminister.

»Han overtog et land, som var ved at falde fra hinanden i krise og undtagelsestilstand, og så kom han, nærmest ud af den blå luft, og gjorde ting, ingen havde set komme«, forklarer Cecilie Winther.

Det første overraskende Abi Ahmed gjorde var at løslade alle politiske fanger og journalister. Nogle havde siddet fængslet i over 10 år.

Derefter rykkede han på ligestillingen. Eksempelvis udnævnte han en regering, som bestod af halvt kvinder og halvt mænd. Han udnævnte også en kvinde som præsident, som højesteretspræsident, og en kvinde kom til at stå i spidsen af landets valgkommission.

»Det var meget voldsomt i et konservativt samfund som det etiopiske. Og selv om man siger, at forandring skal komme nedefra, så kan man ikke undervurdere det politiske signal, og hvad så mange kvinde på så vigtige poster betyder som rollemodeller«, siger Cecilie Winther.

Ordet »menneskerettigheder« bliver gjort lovligt

Det næste han gjorde var at invitere oppositionsgrupper fra nabolandene hjem. Hvis de ville bidrage til den demokratiske proces i landet, var de velkomne. Og oppositionsgrupper, som sad i Kenya og Sudan blev modtaget med festivitas i Addis Ababa, fortæller Cecilie Winther.

Abiy Ahmed inviterede også eksil-etiopiere til at bidrage til udviklingen. Den store gruppe eksil-etiopiere i eksempelvis Washington i USA, blev opfordret til at bidrage til opbygningen af landet ved hjælp af crowdfunding.

Også i reguleringen af civilsamfundet skete store forandringer. Hvor der tidligere havde været meget lidt råderum for organisationer, vedtog han en ny liberal lov.

»Tidligere var det forbudt at bruge ordet menneskerettigheder. Vores dokumenter blev simpelthen gennemgået. Det samme skete for lokale organisationer, og det var meget undertrykkende og intimiderende«.

Oven i alt det kom Abiy Ahmeds fredsforhandlinger med nabolandet Eritrea, hvor det lykkedes ham at få åbnet grænsen.

Klistermærker for premierministeren

Abiy Ahmed havde meget stor opbakning i befolkningen. Folk har haft klistermærker med hans billede bag på deres biler, og de har gået med t-shirts til støtte for ham.

Euforien over den nye leder har lagt sig en smule, siden han tiltrådte, især fordi den øgede pressefrihed har ført til, at nogle af de etniske konflikter er poppet op. Etiopien består af 105 millioner mennesker, som taler 80 forskellige sprog, og der er spændinger mellem forskellige befolkningsgrupper. Så kampen for et frit, demokratisk og velfungerende Etiopien er langt fra slut, siger Cecilie Winther.

En af Abiy Ahmeds fordele har været, at han er barn af en muslimsk far fra den etniske gruppe Oromo og en kristen mor fra Amhara-befolkningsgruppen. Han har haft lidt af hver gruppe i sig, og han taler, forklarer Cecilie Winther, de væsentligste af sprogene i landet.

Nyheden om, at han har modtaget Nobels Fredspris var kun lige kommet til Addis Ababa, da Politiken fanger Cecilie Winther på telefonen, men hun regner med, at det vil blive fejret med maner.

»Og prisen forpligter. Der vil komme mere fokus på landet udefra, så han og regeringen vil fortsætte arbejdet«, siger Cecilie Winther.

Der er nemlig stadig 30 millioner mennesker, som lever for under 2 dollar om dagen; der er høj inflation og stort brug for, at der bliver skabt vækst og arbejdspladser.